

Clara Toma - **LANTERNA BUNICULUI MEU**

© 2026 Editura CARTE INSPIRATĂ pentru prezenta ediție

Editor: Clara Toma

Imagine coperta: Clara Toma

Copertă realizată de: Alex Toma

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TOMA, CLARA

Lanternă bunicului meu : proze la lumina amintirii / Clara Toma. - București : Carte inspirată, 2026

ISBN 978-630-6725-18-2
821.135.1

Tipărit în România

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi fotocopierea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului, reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc în conformitate cu legile în vigoare.

Clara Toma

**Lanternă
bunicului meu**

Proze la lumina amintirii

Carte Inspirată
București, 2026

Cuprins

Lanternă... bunicului meu	5
Brațele bunicii	8
Mama mea (R.I.P.) – o femeie neîmbrățișată, și ea.....	11
Valiza de pe șifonier	15
Picioare subțiri.....	18
Ciorbă cu de toate.....	23
Felix și celelalte blănițe cu sufletețel	28
(pe lângă) Casa bunicilor	32
Movilița din dreapta	34
Cotorul de măr.....	36
Cutia de scrisori	40
Lanternă ca a bunicului meu	43

Lanterna

...bunicului meu

Nu știu în București sau în alte orașe cum era, dar în orașul copilăriei mele, în Slatina, pe vremea lui Ceaușescu, se întrerupea lumina, o oră, două, seara târziu. Se făcea economie...

Eu mă bucuram când se întrerupea curentul electric.

Pe toți în jurul meu îi auzeam bombănind. Nu îmi arătam bucuria. Nu ar fi înțeles-o. Probabil că aș fi părut o ciudată. Din spirit de solidaritate cu ai mei, mă prefăceam și eu nemulțumită de întunericul în care se adâncea orașul la momentul când dictatura decidea asta.

"Acum iar trebuie să ne culcăm devreme" spuneam, lepădându-mi hainele de zi și punându-mi pijamalele decolorate de prea multe spălări. Spălări cu săpunul acela făcut de bunica în casă. Săpun cu miros greu, dulceag-alunecos, de leșie.

"Ne culcăm, ce altceva să facem pe întuneric?" îmi țineau isonul, ai mei, în timp ce își puneau și ei, obosiți, ținutele de nani.

Ne spuneam noapte bună. Așteptam să aud sforăitul tatei, din camera alăturată. Așteptam apoi semne ca să fiu sigură că și mama e bine strânsă în brațele somnului.

Doar soră-mea, cu care împărțeam recamierul, rămânea trează, ca un paznic vigilent și săcâitor.

"Iar o să citești acum?" mă întreba, șoptit-conspirativ, de fiecare dată.

"Păi ce să fac, o viață am, să o dorm?"

"Vezi că se vede lumina prin pătură, o să te prindă până la urmă..."

"E, le spun că citesc pentru școală."

"Te mai ține bateria?"

"Nu știu cât, uite că a cam început să pâlpaie."

"Iar o să se enerveze tati când o să vadă că s-a consumat și nu o să știe de ce."

"Nu ți-e somn?" căutam eu să curm interogatoriul care îmi seca timpul și cheful de citit.

"Ba îmi e, dar ce să fac, îmi intră lanterna în ochi."

Smiorcăiala ei îmi dădea amar în gură și în inimă. Amar care mi se scurgea printre dinți, oricât căutam să-mi încheștez maxilarul:

"Închide-i și tu, cine naiba te pune să îi ții deschiși?"

Într-un târziu se făcea liniște. Întorceam paginile cărții încetisor, cu atenție, să nu foșnească prea tare. Să nu se audă de sub pătura cu pătrățele scâmoșate.

Lanterna veche a bunicului meu din partea tatălui, lanternă militărească, de pe timpul războiului, lumina, cu becul ei micuț, soldăteii de cerneală neagră, perfect aliniați pe câmpul alb-îngălbenit, al hârtiei.

Citeam până când puterea becului de lanternă slăbea atât de mult încât începeau să îmi lăcrimeze dureros ochii.

Uneori, înainte ca lanterna să se stingă, vedeam cum se reaprind becurile de pe stradă, din fața casei. Atunci când conducerea partidului decidea

că s-a făcut suficientă economie de electricitate și că orașul trebuie să fie iar luminat.

În casă oricum nu mai aveam cum să aprind becurile. I-aș fi trezit pe toți. Și știam, încă de pe atunci, că oamenilor nu le place să le strici somnul.

Abia așteptând să se facă dimineață, adormeam și eu într-un târziu.

Adormeam bucuroasă ca un hoț, că am mai șterpelit măcar vreo jumătate de ceas printre personajele din cărțile pentru care ai mei nu mă considerau niciodată suficient de mare ca să le citesc...

Cărți interzise, citite clandestin, la granița dintre întuneric și lumină.

...

De o vreme, îmi tot rătăcesc ochelarii de vedere la apropiere. Și mi-e al dracului de greu fără ei, când scriu, când citesc. Îi rătăcesc pentru că nu îmi place, de fapt, să îi folosesc. Îmi amintesc, când îi port, că îmbătrânesc. Și nu suport.

"O să îți strici ochii repede dacă mai citești la lanternă, Clărița..." m-a dojenit mamaie, când a aflat, la un moment dat, de la "serviciile secrete" ale soră-mii, de acțiunile mele subversive.

"E, ce vorbești, mămăiță, mai e o veșnicie până când n-oi mai vedea eu bine să citesc" i-am răspuns, cu zâmbet de copilă obraznică.

..

...hm, uite că nu e chiar atât de lungă veșnicia...

Brățele bunicii

Brățele bunicii. Singurele brațe în care m-am simțit încălzită, protejată, răsfățată în timpul copilăriei mele.

În unele nopți, nu știu pe ce criterii alese, părinții mă trimiteau să dorm la bunicii mei din partea tatălui.

Bunicii locuiau cu chirie, într-o casă din care îmi amintesc cel mai bine mirosul estompat al mucegaiului care se forma la colțurile camerelor. O casă plină de igrasie. Igrasie despre care o auzeam mereu pe bunica mea bombănind.

O casă umedă, răcoroasă, întunecoasă și cu iz de mucegai.

Și totuși acolo, în casa aia, eu mă simțeam, de câte ori mergeam, învăluită în căldură.

Eu dormeam cu bunica, atunci când dormeam în casa aia.

Pe bunicul îl știu dormind în altă cameră. Nu am știut niciodată dacă dormea separat de bunica mereu sau doar când veneam eu acolo.

Ca să adorm, bunica mă legăna în brațele ei, în timp ce ascultam împreună povestea de seară, la radio.

Mă legăna ca pe un prunc chiar și când aveam 5, 6, 7 ani.

Era o femeie plinuță, miroseau mereu hainele ei și pielea ei, a mâncare.

Îmi plăcea mâncarea pe care o făcea. Avea

gust. Avea savoare. O mâncam cu plăcere, cu poftă.

Mirosea a mâncare ziua dar și atunci când se îmbrăca în cămașa de noapte.

Adormeam legănată, învăluită de miros hrănitor, învelită în căldura brațelor ei.

Brațe care au suplini, cumva, căldura brațelor mamei mele, care, rar, când mă îmbrățișa, o făcea parcă cu teamă, cu reținere, cu zgârcenie. Sau poate asta era doar percepția mea...

Brățele bunicii, căldura și strânsoarea lor.

Am căutat aceste brațe ale bunicii în brațele fiecărui bărbat pe care l-am iubit, m-a iubit sau cu care am avut o relație, fie ea și una lipsită de iubire.

Am căutat mereu, în viața mea de femeie, senzația dată de brațele calde și încăpătoare ale bunicii, brațele în care mă simțeam atât de Acasă încât mă lăsam cu încredere și cu zâmbetul pe buze cuprinsă de somn, în nopțile când aveam norocul să pot dormi în casa bunicilor.

Între bunica și bunicul meu diferența de vârstă a fost de 15 ani. Când bunicul meu a murit, la 97 de ani, bunica avea 82 de ani.

La câteva luni după înmormântarea bunicului, bunica adusese în casa ei un bărbat mai tânăr decât ea. Cu vreo 15 ani mai tânăr. Rudele erau consternate.

Nu-mi amintesc cum eram eu. Îmi amintesc că mi se părea că nu respectă memoria bunicului meu, aducând, atât de devreme după moartea lui, un alt bărbat în casa ei.

O vecină cu limba mai ascuțită i-a zis bunicii

într-o zi, când eram și eu de față: "Ce fel de exemplu dai tu nepoatelor tale, să aduci bărbat în casă la vârsta asta, când nici nu a trecut măcar un an de când răposatul..."

Bunica a întrerupt-o pe vecină și uitându-se la mine, cu voce senină și fermă, în care nu am perceput niciun strop de vinovăție sau prefăcătorie, a spus: "Eu noaptea singură nu pot să dorm. Nu pot să adorm dacă nu simt că mai respiră cineva lângă mine. Vreau să mă țină cineva în brațe. Dacă tactu-mare nu mă mai ținea demult în brațe, măcar omul ăsta să mă țină, câte zile oi mai avea de trăit. Asta îmi face bine. Și nu am de dat socoteală lumii. Că nu lumea îmi încălzește spatele noaptea când se stinge focul în sobă."

...poate că nu doar căldura amintirii brațelor bunicii am căutat-o toată viața mea de femeie.

Poate că am căutat mereu acel leac magic pentru toate fricile, îndoilele, slăbiciunile, rănilile și iernile din sufletul meu de femeie.

Leacul Îmbrățișării.

Mama mea (R.I.P.) – o femeie neîmbrățișată, și ea...

Ante Scriptum: rândurile ce urmează sunt preluate ca atare dintr-o postare a mea, publicată într-o zi de 1 iunie, pe una din rețelele de socializare. Simt să le așez acum și aici, în aceste pagini de carte.

Postez aici de nici nu mai știu câți ani. Am postat despre iubirile mele, despre despărțirile mele, despre pisica mea, despre desenele și talentele băiatului meu.

Mi-am postat lacul de pe unghii, ceștile de cafea băută cu prietenele mele, cărțile scrise și publicate, premiile luate pe la diverse concursuri, ba chiar și ciorba sorbită la prânz.

Aseară am realizat un lucru care m-a cam pus pe gânduri și pe plâns: nu am postat niciodată o poză cu mama mea sau ceva frumos despre ea.

Nu știu de ce. Nu mi-am pus niciodată întrebarea. Pot încropi un răspuns totuși, acum.

Poate pentru că am avut mereu o relație atât de rece cu mama încât mă speria să văd cum toată iubirea pe care o aveam pentru ea nu a putut să topească niciodată zidul de gheață dintre noi.

Poate pentru că nu am fost în stare să o iert pentru că nu avea încredere în mine nici când